

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Ing. F. B.**, zast. Mgr. Janem Hrazdirou, advokátem se sídlem Na Příkopě 583/15, Praha, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 18. 2. 2026, č. j. 52 Af 7/2025-215,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku, kterým Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu proti rozhodnutí ze dne 17. 4. 2025, č. j. 10556/25/5200-10421-713026, jímž žalovaný změnil tři dodatečné platební výměry Finančního úřadu pro Pardubický kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 3. 11. 2023, č. j. 1597900/23/2801-51521-604265, č. j. 1597909/23/2801-51521-604265 a č. j. 1597912/23/2801-51521-604265, na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2019, 2020 a 2021, tak, že ve všech třech případech vypustil část stanovující stěžovateli penále a v případě třetího platebního výměru mírně upravil výši doměřené daně – ta ve výsledku činila za jednotlivá zdaňovací období částku 18 255 Kč, 21 150 Kč a 27 876 Kč.

[2] Správce daně doměřil stěžovateli tuto daň na základě výsledků daňové kontroly zahájené dne 15. 3. 2023, ze kterých vyplynulo, že stěžovatel se svou tehdejší manželkou (E. B.) pronajímal bytovou jednotku č. XA v budově č. p. XB na st. p. č. XC v katastrálním území P. (bytová jednotka byla ve společném jmění manželů). V roce 2020 zároveň manželé pronajímali garáž za účelem umístění reklamy. Příjmy z nájemného ani v jednom případě nebyly přiznány ke zdanění. S ohledem na § 9 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“), podle něhož se příjmy z nájmu nemovitých věcí ve společném jmění manželů daní jen u jednoho z nich, zahrnul správce daně příjmy z nájmu do daňových příjmů stěžovatele. Ten se proti dodatečným platebním výměrům bránil odvoláním, o němž žalovaný rozhodl shora uvedeným způsobem.

2. Rozhodnutí krajského soudu

[3] Proti odvolacímu rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, kterou krajský soud zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Krajský soud se zabýval zejména námitkou týkající se určení stěžovatele jako povinného daňového subjektu. Podle stěžovatele totiž měl správce daně doměřit daň jeho bývalé manželce, neboť měla k nájmu těsnější vztah než stěžovatel (jednala s nájemci, vybírala nájemné apod.). Stěžovatel jen spolupodepisoval nájemní smlouvy a na řešení věcí spojených s nájmem se dále nepodílel. K tomu krajský soud uvedl, že pro určení osoby povinné k dani je rozhodující pouze to, že se předmět nájmu nacházel ve společném jmění manželů, přičemž se na správě nájmu (minimálně nepřímo) podíleli oba manželé. Z právní úpravy přitom nevyplývá, že by daňové orgány blízkost vztahu k příjmům z nájmu musely posuzovat. Poukaz na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 14. 11. 2019, č. j. 59 Afs 11/2019-98, byl podle krajského soudu nepřipadný, protože z něho vyplývá, že kritérium „těsnosti“ vztahu k nájmu bylo pouze podpůrným argumentem, nikoliv nosným důvodem rozhodnutí daňových orgánů v tam projednávané věci. Podle krajského soudu je podstatné, že v rozhodném období byl předmět nájmu ve společném jmění manželů, daňové orgány tedy mohly zvolit kteréhokoliv z nich. Dále se krajský soud věnoval namítaným vadám dokazování před daňovými orgány. Stěžovatel od počátku tvrdil, že existovala dohoda mezi ním a jeho bývalou ženou ohledně obstarávání nájemního vztahu. Tuto dohodu však žádným způsobem nedoložil. Na základě prostudování spisového materiálu se krajský soud přiklonil k žalovanému v tom, že stěžovatel neunesl své důkazní břemeno k dílčím argumentům a tvrzením. Další důkazní návrhy směřovaly k prokázání těsnosti vztahu bývalé manželky k nájmu, což z nich činilo důkazy nadbytečné, jelikož by na věci nemohly nic změnit, ani kdyby jimi byl tento vztah prokázán.

[5] Závěrem krajský soud označil za opožděné další námítky (a s nimi spojené důkazní návrhy) stěžovatele učiněné v replice ze dne 7. 12. 2025 (nezahájení daňové kontroly u bývalé manželky a tvrzení o jí prováděném krácení daně). Jelikož se jednalo o nové žalobní body, musel je stěžovatel uplatnit jen ve lhůtě pro podání žaloby, která uplynula dne 23. 6. 2025.

3. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Stěžovatel proti rozsudku krajského soudu podal kasační stížnost, v níž navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, případně aby zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel nejprve rozporoval závěr krajského soudu směřující k tomu, že se o byt mimo jeho bývalé manželky staral i on sám. To podle něj není pravda, když mimo spolupodpisu nájemních smluv se správy nájmu nijak neúčastnil. Podle stěžovatele vyšly daňové orgány i krajský soud při tomto hodnocení z výpovědi jeho bývalé ženy, která se však ve světle výsledků dalších svědků – nájemců v rozhodném období ukázala být nevěrohodná. Touto námitkou se však krajský soud nezabýval a podle stěžovatele tak zatížil svůj rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti. Stejně tak za nepřezkoumatelný považoval stěžovatel rozsudek krajského soudu proto, že se odmítl zabývat jeho argumentací směřující k daňovým povinnostem jeho bývalé manželky a její potenciální daňovou trestnou činností, když navrhoval doplnění dokazování pomocí trestního spisu vedeného na bývalou manželku za účelem prokázání, že ona byla osobou povinnou k dani.

[8] Podstatnou část kasační stížnosti tvoří celá řada dílčích argumentů pro to, že bývalá manželka stěžovatele měla k předmětu nájmu těsnější vztah, a tedy měly daňové orgány doměřit daň jí. Nejvyšší správní soud tuto část kasační stížnosti podrobněji nerekapituluje, jelikož na výslednou správnost závěrů krajského soudu nemohla mít vliv (viz dále v odůvodnění tohoto rozsudku).

[9] Stěžovatel rovněž rozporoval správnost určení výše daně, když do základu daně byly spolu s nájemným zahrnuty i zálohy za služby spojené s užíváním bytu.

[10] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil se závěry krajského soudu. Uvedl, že se krajský soud vypořádal s podstatou žalobní argumentace, a jeho rozsudek je tak přezkoumatelný. Z hlediska skutkového stavu žalovaný uznal, že se krajský soud více věnoval otázce těsnosti vztahu k předmětu nájmu než žalovaný, s ohledem na jeho závěry to však na věci nic nemění. Krajský soud potvrdil správnost určení stěžovatele jako osoby povinné k dani s tím, že těsnost vztahu není podstatná. Nemohlo se proto jednat o vadu řízení před žalovaným. Žalovaný rovněž nesouhlasil s námitkou nesprávného stanovení daně z důvodů započtení záloh na energie do výše nájemného. Stěžovatel nedoložil své skutečné náklady spojené s nájmem bytu, žalovaný proto zohlednil výdajový paušál ve výši 30 % podle § 9 odst. 4 zákona o daních z příjmů.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Z ustálené judikatury vyplývá, že krajský soud nemusí reagovat na každou dílčí námitku či tvrzení, postaví-li vedle těchto námitek vlastní ucelenou argumentaci, kterou logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Tento postup je vhodný zejména v situaci, kdy jsou žalobní námitky značně obsáhlé a detailní, a vypořádání každé z nich by bylo na překážku srozumitelnosti rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Afs 31/2018-26). Povinnost řádně zdůvodnit rozhodnutí totiž nemůže být chápána tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 961/09, a ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04). Úkolem soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, přičemž vypořádání stěžejních námitek může konzumovat vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[14] Stěžovatel námitku účasti na správě nájmu v kasační stížnosti zmiňoval opakovaně, zejména ji adresoval k otázce (ne)posouzení věrohodnosti výpovědi jeho bývalé manželky. Ve své podstatě se tak jedná o námitku směřující k určení toho, kdo z nich měl těsnější vztah k předmětu nájmu. Jak Nejvyšší správní soud vysvětlí dále, blízkost vztahu pro určení subjektu povinného k dani není rozhodující. Krajský soud proto nepochybil, když se námitkami stěžovatele zabýval velmi stručně, jelikož valná většina námitek a tvrzení stěžovatele směřovala právě k prokázání těsnosti vztahu jeho manželky k předmětu nájmu. Na podstatu věci – tedy že osobou povinnou k dani mohl být v tomto případě on sám – stěžovatel od krajského soudu odpověď dostal. Z toho důvodu nebylo třeba adresně rozebírat každou z dílčích námitek, ale stačilo jejich implicitní vypořádání s poukazem na spisový materiál (viz bod [20] odůvodnění přezkoumávaného rozsudku). Nejvyšší správní soud tedy rozsudek krajského soudu shledal přezkoumatelným.

[15] Totéž platí i pro argumentaci směřující k nevypořádání námitek uplatněných v replice ze dne 7. 12. 2025 a s nimi souvisejícím důkazním návrhům. Krajský soud správně uvedl, že nové žalobní body lze uplatnit jen ve lhůtě pro podání žaloby, která v projednávané věci uplynula dne 23. 6. 2025. Krajský soud se tedy těmito body pro opožděnost nemohl zabývat a nepochybil, pokud neprovedl důkazní návrhy s nimi související.

[16] Z věcného hlediska je podstatou projednávané věci otázka, zda mohly daňové orgány zdanit příjmy z nájmu bytu a garáže, které manželé B. inkasovali v šetřených zdaňovacích obdobích, u stěžovatele.

[17] Podle § 9 odst. 2 zákona o daních z příjmů platí, že „*příjmy podle odstavce 1 (tj. příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů), plynoucí manželům ze společného jmění manželů, se zdaňují jen u jednoho z nich.*“

[18] Zákon sám o sobě nestanoví kritéria, podle nichž má správce daně určit toho z manželů, jemuž je třeba v případě, kdy daň nebyla přiznána, daň doměřit, a nezavazuje tak správce daně k doměření daně konkrétnímu z manželů s tím, že doměření daně druhému

pokračování

manželu by bylo vyloučeno; viz právní věta rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, ze dne 14. 11. 2019, č. j. 59 Af 11/2019-98 (jde o rozsudek, který argumentačně používá jak stěžovatel, tak žalovaný).

[19] V odkazovaném rozsudku se totiž mimo jiné Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci zmínil o tom, že daňové orgány nepochybily, když daň doměřily tamní žalobkyni, jelikož měla k příjmům z nájmu těsnější vztah než její manžel. Z toho stěžovatel dovozuje nutnost posuzování povahy vztahu jednotlivých manželů k předmětu nájmu. Podle Nejvyššího správního soudu se jedná o dezinterpretaci uvedeného rozsudku, neboť soud tuto argumentaci (spolu s tím, že se na neuhrazenou daň přišlo v průběhu daňové kontroly u tamní žalobkyně) uvedl toliko nad rámec nutného odůvodnění jako podpůrný argument, nikoliv jako určující kritérium, podle kterého by měly daňové orgány postupovat. Jinak řečeno, soud vyložil, že si daňové orgány mohly vybrat, kterému z manželů daň doměří. Jelikož chybějící daň zjistily u žalobkyně, u které probíhala daňová kontrola, a navíc měla k předmětu nájmu bližší vztah, jevílo se jako vhodnější doměřit daň právě u ní. Neznamená to však, že by nemohly doměřit daň i u jejího manžela. Tuto tezi implicitně potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2022, č. j. 3 Afs 410/2019-57, když zamítl kasační stížnost tamní žalobkyně.

[20] Stejně tak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 1. 2021, č. j. 3 Afs 25/2018-44, uvedl, že správce daně postupoval v souladu s § 9 odst. 2 zákona o daních z příjmů, když doměřil daň manželovi, jelikož pronajímaná nemovitost byla ve společném jmění manželů, přičemž na tom nic nemění ani to, že manžel neměl dispoziční oprávnění k účtu jeho manželky, na který bylo zasíláno nájemné.

[21] Aplikováno na projednávanou věc to znamená, že daňové orgány byly oprávněny doměřit daň stěžovateli. V prošetřovaných zdaňovacích obdobích byl předmět nájmu ve společném jmění manželů. Přestože je pravděpodobné, že k příjmům z nájmu měla těsnější vztah bývalá manželka stěžovatele, pro určení povinného subjektu to není podstatné, jelikož bylo na daňových orgánech, aby doměřily daň jednomu z manželů. S ohledem na to, že kvůli doměření daně byla zahájena daňová kontrola u stěžovatele, je dle NSS logické, že došlo k doměření daně právě u něho. Stejně tak by však bylo v souladu s § 9 odst. 2 zákona o daních z příjmů, pokud by byla daň doměřena u jeho bývalé manželky (pokud by v takovém případě současně nedanil i stěžovatel). Z hlediska případného vyrovnání stěžovatele s jeho bývalou manželkou z důvodu rozvodu manželství lze uvažovat o možnosti obrátit se na civilní soudy (např. žalobou na vydání bezdůvodného obohacení). Nejvyššímu správnímu soudu však o takové věci rozhodovat nepřísluší.

[22] Nejvyšší správní soud tak shrnuje, že se podrobně nezabýval jednotlivými dílčími námitkami stěžovatele – ty vesměs směřovaly právě k určení, že měla k předmětu nájmu těsnější vztah jeho bývalá manželka. Jak však NSS uvedl výše, na možnosti daňových orgánů zvolit daňový subjekt povinný k dani by to nemohlo nic změnit. Totéž platí i o otázce věrohodnosti svědeckých výpovědí před daňovými orgány – jejich zpochybnění ze strany stěžovatele se rovněž týká blízkosti vztahu stěžovatelky k nájmu. I v případě prokázání jejího bližšího vztahu k předmětu nájmu by totiž daňové orgány byly oprávněny zvolit k doměření daně jednoho z manželů (tedy i stěžovatele) a vypořádávání těchto dílčích námitek by tak bylo nadbytečné.

[23] Stran výše daně, resp. zahrnutí záloh za služby do nájemného Nejvyšší správní soud již jen pro úplnost konstatuje, že souhlasí se žalovaným, jehož závěry krajský soud aproboval, že stěžovatel v daňovém řízení neunesl své důkazní břemeno, když na výzvy správce daně k doložení vyúčtování nákladů na energie (tj. výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů) nic nedoložil. Je třeba zdůraznit, že správce daně na neunesení důkazního břemene reagoval nikoliv tím, že by zdanil veškerý objem příjmů (nájemné + zálohy na služby), ale stanovil stěžovateli paušální výdaje ve výši 30 % podle § 9 odst. 4 zákona o daních z příjmů. Nejvyšší správní soud má za to, že s ohledem na neunesení důkazního břemene stěžovatele šlo o postup v jeho prospěch a daňové orgány jeho uplatněním nijak nepochybily.

5. Závěr a náklady řízení

[24] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[25] O náhradě nákladů řízení rozhodl zdejší soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu náhradu nákladů řízení Nejvyšší správní soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. července 2026

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu